

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 59.243 van 25 april 1996
in de zaak A. 66.997/VII-13.593.**

In zake : 1. Jozef LOZIE,
2. Mieke GELDHOF,
die woonplaats kiezen bij
Advocaat M. RYELANDT,
kantoor houdende te BRUGGE,
Filips de Goedelaan 11

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat I. LAUREYS,
kantoor houdende te BUGGENHOUT,
Provincialebaan 22.

tussenkommende partij :

Urbain DE WAELE,
die woonplaats kiest bij
Advocaat A. PATYN,
kantoor houdende te EVERGEM,
de Schoonstraat 64.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Advocaat M. RYELANDT op 29 december 1995 namens Jozef LOZIE en Mieke GELDHOF heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling van 4 oktober 1995 waarbij het beroep van de verzoekende partijen tegen het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 23 maart 1995 tot het verlenen aan Urbain DE WAELE van de milieuvergunning om zijn te Nevele gelegen varkenshouderij met 700 vergunde varkens, uit te breiden met 540 stuks, ongegrond wordt bevonden en het beroepen besluit wordt bevestigd;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de artikelen 17 en 18;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 29 februari 1996 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 14 maart 1996;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter J. VERMEIRE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat M. RYELANDT, die verschijnt voor de verzoekende partijen, van Advocaat I. LAUREYS, die verschijnt voor de verwerende partij, en van Advocaat A. PATYN, die verschijnt voor de tussenkomende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Overwegende dat met een verzoekschrift van 24 januari 1996 Urbain DE WAELE heeft gevraagd om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen;

Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State

slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

Overwegende, wat de eerste voorwaarde betreft, dat in het eerste middel de schending wordt aangevoerd van de artikelen 5.9.3.1., § 1, en 5.9.4.3. van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (VLAREM II),

doordat (samengevat) het bestreden besluit, overwegende dat het de uitbreiding van een bestaande veeteeltinrichting betreft en dus verenigbaar is met de bepalingen van artikel 5.9.3.1., § 1, van VLAREM II, de uitbreiding vergunt van een in het waterwingebied van Kluizen gelegen varkenshouderij,

terwijl voormeld artikel 5.9.3.1., § 1, betrekking heeft op het omvormen van een bestaande veeteeltinrichting en niet op de uitbreiding van een bestaande inrichting,

en terwijl artikel 5.9.4.3. verbiedt nieuwe varkenshouderijen te exploiteren of bestaande varkenshouderijen uit te breiden indien ze gelegen zijn in o.m. een waterwingebied en/of een beschermingszone; dat de verzoekende partijen uiteenzetten dat de vaststellingen in het bestreden besluit "dat alle op de inrichting geproduceerde dierlijke mest op een ecologisch verantwoorde wijze kan afgezet worden" en "dat de ondergrondse mestkelder zal worden gebouwd in gewapend beton en waterdicht zal uitgevoerd worden" geen afbreuk vermogen te doen aan de toepasselijkheid van voormeld VLAREM II-verbod;

Overwegende dat de verwerende partij in haar nota verwijst naar het advies van de Vlaamse Landmaatschappij blijkens hetwelk de gevraagde uitbreiding geen stijging van de mestproduktie in de gemeente Nevele tot gevolg zal hebben nu het in feite gaat om de regularisatie van een bestaande toestand die, vergeleken met een vorige aanvraag, wordt gereduceerd met 45 zeugen en 45 mestvarkens, toestand waarmee te zijner tijd is rekening gehouden bij het vaststellen van de bemestingsdruk in die gemeente; dat zij eraan toevoegt dat de vergunningverlenende overheid bij de zorgvuldige belangenafweging uiteindelijk de regularisatie van die bestaande toestand heeft toegestaan nadat was komen vast te staan dat de risico's voor de onmiddellijke omgeving en voor het leefmilieu tot een aanvaardbaar niveau konden worden beperkt;

Overwegende dat in het verzoekschrift tot tussenkomst wordt opgeworpen dat artikel 5.9.4.3. van VLAREM II wel degelijk betrekking heeft op het uitbreiden van een bestaande veeteeltinrichting en dat het waterwingebied van Kluizen een oppervlaktewaterwingebied uitmaakt en als zodanig niet valt onder het verbod van dat artikel;

Overwegende dat het te dezen gaat om een varkenshouderij met 700 vergunde varkens waarvoor een uitbreiding met 540 stuks was gevraagd; dat het bestreden besluit onder meer overweegt dat "volgens het aanvullend advies van de Vlaamse Landmaatschappij van 8 augustus 1995 voor deze inrichting voor het aanslagjaar 1993 ... aangifte gedaan werd bij de Mestbank; dat op deze aangifte dieren vermeld waren; dat overeenkomstig de bepalingen van artikel 1.1.2. van VLAREM II deze inrichting een bestaande veeteeltinrichting is, ... dat bijgevolg de aanvraag tot uitbreiding een bestaande veeteeltinrichting betreft en dus verenigbaar is met de bepalingen van artikel 5.9.3.1., § 1, van VLAREM II" en

vaststelt "dat de exploitant beschikt over een oppervlakte cultuurgrond van circa 15,35 ha in eigendom en/of pacht, gelegen binnen een grondwaterwingebied en/of het hydrografisch bekken van een oppervlaktewaterwingebied van Kluizen";

Overwegende dat artikel 5.9.3.1., § 1, eerste lid, van VLAREM II luidt als volgt :

"Onverminderd de bijkomende voorwaarden van de afdelingen 5.9.4., 5.9.5. en 5.9.6. is het exploiteren en/of veranderen van een inrichting die is ingedeeld in één of meer van de subrubrieken 9.3, 9.4., 9.5. en 9.8. uitsluitend toegelaten indien het een bestaande veeteeltinrichting betreft of het omvormen inhoudt van een bestaande landbouw-inrichting tot een inrichting die is ingedeeld in één of meer van de subrubrieken 9.3., 9.4., 9.5. of 9.8.";

dat de verzoekende partijen niet betwisten dat het te dezen gaat om een bestaande veeteeltinrichting, rubriek 9.4., varkens; dat het veranderen van een dergelijke inrichting door uitbreiding van het aantal dieren blijkens vorenstaande uitzonderingsbepaling mogelijk is, onverminderd het bepaalde in de afdeling 5.9.4 (varkensstallen); dat het onderdeel niet ernstig is;

Overwegende dat luidens het bepaalde in het van afdeling 5.9.4. deel uitmakende artikel 5.9.4.3. eerste lid, 1°, a), van VLAREM II het verboden is "... bestaande varkenshouderijen uit te breiden indien zij geheel of gedeeltelijk gelegen zijn in een waterwingebied en/of een beschermingszone type I, II of III"; dat luidens het bepaalde in artikel 1.1.2. van VLAREM II onder "waterwingebied" en "beschermingszone I, II en III" moet worden verstaan "het als dusdanig in toepassing van het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeleid afgebakende gebied, respectievelijk zone"; dat het ter uitvoering van dat decreet genomen besluit van de Vlaamse regering van 25 maart 1985 houdende reglementering en vergunning

voor het gebruik van grondwater en de afbakening van waterwingebieden en beschermingszones, onder meer nadere procedureregels voor het afbakenen van waterwingebieden en beschermingszones bevat; dat de met toepassing van die regeling doorgevoerde afbakeningen van gebieden en zones verband houden met het grondwaterbeheer, niet met het beheer van voor de produktie van drinkwater bestemde oppervlaktewateren aangewezen in bijlage 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 21 oktober 1987 tot vaststelling van de kwaliteitsdoelstellingen voor alle oppervlaktewateren van het openbaar hydrografisch net en tot aanduiding van de oppervlaktewateren bestemd voor drinkwater, zwemwater, viswater en schelpdierwater, bijlage waarin de tot het bekken van Kluizen horende waterlopen zijn opgesomd; dat het oppervlaktewaterwingebied waarin de gronden van de inrichting in kwestie - en eventueel die inrichting zelf - gelegen zijn, niet is bedoeld door de in het middel aangevoerde verbodsbepaling van VLAREM II; dat voorts niet uit het dossier blijkt - en de verzoekende partij ook niet aanvoert - dat de gronden of de inrichting zouden gelegen zijn in een waterwingebied of een beschermingszone als bedoeld in het grondwaterdecreet; dat het onderdeel niet ernstig is;

Overwegende dat het tweede middel is genomen uit de schending van de materiële motiveringsplicht voorgeschreven door artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen,

doordat het mede aan de bestreden beslissing te grondslag liggende motief m.b.t. het verluchtingssysteem van de stal noch feitelijk noch in rechte afdoende is niet alleen omdat uit geen enkel stuk van het dossier blijkt dat de in dat motief aangevoerde aanpassing van dat systeem ook werkelijk is doorgevoerd maar tevens omdat die aanpassing niet op haar effect is gecontroleerd,

en doordat het bestreden besluit het negatief advies van de Administratie voor Gezondheidszorg niet weerlegt;

Overwegende dat in de nota de verwerende partij repliceert dat het besluit is gesteund op o.m. het door de buitendienst van het bestuur Milieuvergunningen uitgebrachte verslag over het plaatsbezoek en dat het advies van de Administratie voor Gezondheidszorg is uitgebracht zonder een voorafgaandelijke inspectie ter plaatse, dat het besluit in kwestie zowel op het stuk van de geurhinder als op dat van de mestafzet antwoordt op dat advies;

Overwegende dat de verzoeker in tussenkomst aanvoert dat de kritiek van de verzoekende partijen op het verluchtingssysteem geen betrekking heeft op een stal die deel uitmaakt van de vergunde uitbreiding;

Overwegende, wat het eerste onderdeel betreft, dat het geïncrimineerde motief met betrekking tot het verluchtingssysteem van de dichtst bij de woning van de verzoekende partijen gelegen stal luidt als volgt :

"Overwegende dat in een straal van 100 meter rond het bedrijf een vijftal woningen gelegen zijn; dat één woning zich onmiddellijk naast het bedrijf bevindt in westelijke richting op minder dan 10 meter van een varkensstal; dat gelet op de ligging in agrarisch gebied voor deze woningen een hogere tolerantie voor hinder eigen aan de landbouwactiviteiten moet aanvaard worden; dat dit niet belet dat de hinder veroorzaakt door de meest nabije stal die uitgerust was met een verluchtingssysteem via zijdelingse uitstoot in het verleden als overmatig werd beschouwd voor de woning van beroeper;

Overwegende dat de exploitant het verluchtingssysteem van deze meest nabije stal heeft aangepast van verluchting via zijdelingse uitstoot naar verluchting met dakventilatoren met milieukokers; dat door het plaatsen van milieukokers de uitstoot op een grotere hoogte gebeurt en er een betere verspreiding optreedt; dat de geurhinder in de onmiddellijke omge-

ving hierdoor moet beperkt worden; dat mits een zorgvuldige en nette exploitatie de stal met het aangepaste verluchtingssysteem nu zonder overdreven hinder ten opzichte van de woning van beroeper zal kunnen uitgebaat worden";

dat in hun beroepsschrift tegen het besluit van de bestendige deputatie de verzoekende partijen m.b.t. de overweging "dat de stal op 6 meter van de aanpalende woning jaren geleden werd opgericht en vergund werd in de exploitatievergunning dd. 25 oktober 1977, dat de woning van klager nadien werd opgericht in agrarisch gebied, ..." enkel hebben opgemerkt dat hun woning van 1972 dateert en de stallen alle naderhand zijn opgericht, zonder evenwel te betwisten dat de exploitatie van de op 6 meter van hun woning gelegen stal vergund is bij besluit van 25 oktober 1977; dat vooralsnog met de verzoeker in tussenkomst mag worden gesteld dat het gebouw met het verluchtingssysteem in kwestie een bestaande stal is die niet het onderwerp van de aan de basis van het bestreden besluit liggende vergunningsaanvraag vormt; dat het onderdeel van het middel niet ter zake dienend en derhalve niet ernstig is;

Overwegende, wat het tweede onderdeel betreft, dat het besluit van het ongunstig advies van de Administratie voor Gezondheidszorg luidt als volgt :

"Met het oog op de bescherming van de volksgezondheid kan ik geen gunstig advies geven voor de gevraagde uitbreiding

1) omdat er binnen de 100-m straal rond het bedrijf 5 woningen zijn voor wie de geurhinder in belangrijke mate zal toenemen.

2) omdat het bedrijf de aanrijking met nitraten van het grond- en oppervlaktewater zal vergroten, en dit in een gebied dat bestemd is voor drinkwaterwinning"

dat de hierboven bij de behandeling van het eerste onderdeel aangehaalde considerans op ampele wijze de redenen geeft waarom de geurhinder aanvaardbaar moet worden geacht; dat die redengeving niet als kennelijk onredelijk kan worden aangemerkt; dat, wat de aanrijking

met nitraten van het grond- en oppervlaktewater betreft, het bestreden besluit overweegt wat volgt :

"Overwegende dat de exploitant beschikt over een oppervlakte cultuurgrond van circa 15,35 ha in eigendom en/of pacht gelegen binnen een grondwaterwingebied en/of het hydrografisch bekken van een oppervlaktewater waaruit drinkwater wordt gewonnen, met name het oppervlaktewaterwingebied van Kluizen; dat vanuit milieutechnisch oogpunt en inzonderheid in het licht van de EG-richtlijn nr. 91/676/EEG van 12 december 1991 inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen, voor deze gronden een bemestingslimiet voor dierlijke mest van 170 kg stikstof per ha en per jaar dient gehanteerd; dat op deze gronden derhalve jaarlijks slechts een hoeveelheid dierlijke mest van 2610 kg stikstof/jaar of (met een norm van 100 kg P_2O_5) circa 1535 kg P_2O_5 kan worden uitgespreid;

Overwegende dat de exploitant kan beschikken over een oppervlakte cultuurgrond van circa 32 ha in toepassing van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, gelegen binnen een grondwaterwingebied en/of het hydrografisch bekken van een oppervlaktewater waaruit drinkwater wordt gewonnen, met name het oppervlaktewaterwingebied van Kluizen; dat vanuit milieutechnisch oogpunt en inzonderheid in het licht van de EG-richtlijn nr. 91/676/EEG van 12 december 1991 inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen, voor deze gronden een bemestingslimiet voor dierlijke mest van 170 kg stikstof per ha en per jaar dient gehanteerd; dat op deze gronden derhalve jaarlijks slechts een hoeveelheid dierlijke mest van 5440 kg stikstof/jaar of (met een norm van 100 kg P_2O_5) circa 3200 kg P_2O_5 kan worden uitgespreid;

Overwegende dat de exploitant kan beschikken over een oppervlakte cultuurgrond van circa 30 ha in toepassing van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, gelegen buiten een grondwaterwingebied en/of het hydrografisch bekken van een oppervlaktewater waaruit drinkwater wordt gewonnen, waarop met een bemestingsnorm van 150 kg P_2O_5 per ha en per jaar, een hoeveelheid mest van 4500 kg P_2O_5 per jaar kan worden uitgespreid;

Overwegende dat overeenkomstig de totale dierenpopulatie van het bedrijf na uitbreiding namelijk 155 zeugen en 1085 mestvarkens, de fosfaatproduktie van de inrichting 7.763 kg P_2O_5 bedraagt; dat via gronden in eigendom en/of in pacht en via mestafzetcontracten 9185 kg kan afgezet worden;

Overwegende dat uit het advies van de Vlaamse Landmaatschappij blijkt dat de voorgelegde mestafzetmogelijkheden kunnen aanvaard worden behalve voor een

hoeveelheid van 405 kg P_2O_5 ; dat er bijgevolg een mestafzetmogelijkheid voor 8780 kg P_2O_5 bewezen wordt geacht; dat een ecologisch verantwoorde afzet van alle door de inrichting geproduceerde dierlijke mest bijgevolg mogelijk is; dat het risico dat het bedrijfsmatig mestoverschot ter plaatse zal leiden tot een bijkomende belasting van de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater en deze door verdere verrijking met nitraten zal vervuilen derhalve tot een aanvaardbaar niveau is beperkt;

Overwegende dat de totale dierenpopulatie van de inrichting na de aangevraagde uitbreiding en omvorming een hoeveelheid mest over 6 maanden produceert van 3881,5 kg P_2O_5 , hetzij circa 1178 m³; dat de aanvraag betrekking heeft op een uitbreiding met 1025 m³ opslag van dierlijke mest tot een totale opslagcapaciteit van 282 m³; dat deze opslagcapaciteit als ruim voldoende kan bestempeld worden;

Overwegende dat de ondergrondse mestkelder zal gebouwd worden in gewapend beton en waterdicht zal uitgevoerd worden;

dat ook deze redengeving een afdoende verantwoording lijkt te bevatten m.b.t. de door het bewuste advies opgeworpen aanrijking met nitraten; dat het onderdeel niet ernstig is;

Overwegende dat derhalve aan de eerste voorwaarde gesteld door artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State niet is voldaan; dat die vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het verzoek van Urbain DE WAELE om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen, wordt ingewilligd.

Artikel 2.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op vijftientwintig april 1900 zesennegentig, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

de H.	J. VERMEIRE,	kamervoorzitter,
Mevr.	M. VRINTS,	staatsraad,
de H.	R. STEVENS,	staatsraad,
Mevr.	Ch. BAMPS,	toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

Ch. BAMPS.

J. VERMEIRE.